07/07/2022

Κατανυκτική προσευχή για τον Αθηναίο Άγιο, Μιχαήλ Χωνιάτη, στον Άγιο Ελευθέριο Αχαρνών!

/ Γνώμες

Γράφει ο Πάνος Ν. Αβραμόπουλος

Μέσα σε ένα κλίμα ηθικής έξαρσης και με την πάνδημη συμμετοχή του λαού των Αθηνών, εορτάστηκε στον λαμπροστόλιστο ναό του Αγίου Ελευθερίου Αχαρνών την Κυριακή 3 Ιουλίου, η σεπτή μνήμη του Αγίου και Επισκόπου των Αθηνών Μιχαήλ Χωνιάτη ή Ακομινάτου, τελευταίου επισκόπου των Αθηνών, πριν την φραγκική κατάκτηση.

Μιας εμπνευσμένης και οιστρηλατημένης μορφής της ορθοδοξίας μας, που λάμπρυνε με τα ιδεοφόρα βήματά του, αφενός μεν την Χριστιανοσύνη, αφετέρου

την αγαπημένη μας Αθήνα, αναδεικνυόμενος από την αδέκαστη ιστορική μοίρα, προστάτης της, ηθικός και πνευματικός καθοδηγητής της.

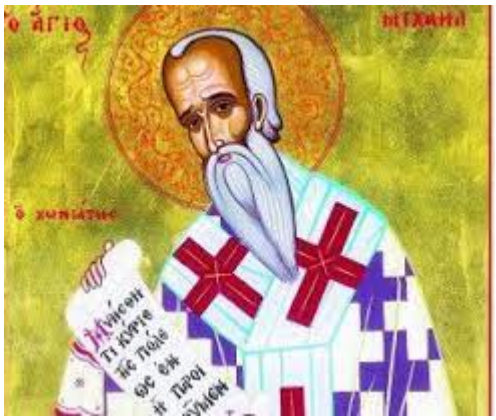

Στον περικαλλή ναό λοιπόν του Αγίου Ελευθερίου Αθηνών, που καταύγαζε το ηθικό φέγγος της Ορθοδοξίας και την πνευματική μεγαλουργία του Βυζαντίου, με την ακοίμητη φροντίδα και ηθική μέριμνα του σεπτού ποιμενάρχη του πατρός Θεμιστοκλή Χριστουδούλου – που παρότι τραυματισμένος με σπασμένο πόδι, ήταν με σθένος παρόν με το «Πι», για να εκπληρώσει τα καθήκοντά του – σύσσωμος ο λαός των Αθηνών, εόρτασε την κορυφαία ιερατική και πνευματική φυσιογνωμία της πόλης, τον Άγιο Μιχαήλ Χωνιάτη ή Ακομινάτο. Προς τιμήν του μάλιστα και η ονοματοδοσία της οδού των Αθηνών στη περιοχή του Αγίου Παύλου, «Ακομινάτου».

Σύμφωνα με την ορθόδοξη παράδοση ο Άγιος Μιχαήλ Χωνιάτης, γεννήθηκε το 1138 μ.χ. στις Χώνες της Μικράς Ασίας και κατάγονταν από την εύπορη οικογένεια των Ακομινάτων. Σε νεαρή ηλικία ο πατέρας του τον έστειλε στην Κωνσταντινούπολη για να λάβει ανώτερη παιδεία και ετέθη υπο την προστασία του και καθοδήγηση, του κορυφαίου λογίου της εποχής και μετέπειτα Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης, Ευστάθιου.

Εκεί σφυρηλάτησε ένα σπουδαίο και πολυμερές πνευματικό και θεωρητικό υπόβαθρο, μελετώντας διεξοδικά, Όμηρο, Δημοσθένη, Πίνδαρο, Θουκυδίδη κ.α. Παράλληλα ήλθε σε επαφή με κορυφαίες εκκλησιαστικές προσωπικότητες της Πόλης και εξέπεμψε το δυνατό και φλογοβόλο θεολογικό και πνευματικό του σήμα, εγγράφοντας παρακαταθήκες, για την μετέπειτα λαμπρή πορεία του.

Πρωτίστως ο Άγιος Μιχαήλ θήτευσε ως υπογγραμματέας του Πατριάρχη Θεοδοσίου και εν συνεχεία χειροτονήθηκε Αρχιεπίσκοπος Αθηνών το 1175 και Μητροπολίτης Αθηνών το 1182. Και ήδη από την εγκατάστασή του στην Αθήνα, διαδεχόμενος τον Μητροπολίτη Γεώργιο Ξηρό και με έδρα τότε της Αρχιεπισκοπής Αθηνών την Παναγία την Αθηνιώτισσα – Παρθενώνας, απεδόθη σε έναν πολυμέτωπο αγώνα, για την ηθική και πολιτισμική ανασυγκρότηση του λαού των Αθηνών, που ένεκα της φτώχειας και της ανέχειας, είχε βυθιστεί στην παρακμή και παραδοθεί στην έκκληση των ηθών.

Ενδεικτικές μάλιστα της προσπάθειας του κορυφαίου ποιμενάρχη και λογίου της Αθήνας, είναι και επιστολές του προς προσωπικότητες κύρους της Κωνσταντινούπολης, όπου και ζητά την αρωγή τους, για να επανατροχιοδρομήσει τον λαό της Αθήνας, στο δρόμο της αρετής και της αξιοπρέπειας. Παράλληλα επιδιώκει παντί σθένει να συνετίσει και να βάλει σε τάξη και αρκετούς

εκκλησιαστικούς εκπροσώπους και υπαλλήλους, που και αυτοί στο παρακμιακό κλίμα της εποχής, έχουν ηθικά εκμαυλιστεί.

Ωστόσο κορυφαία υπήρξε η συμβολή του Αγίου Μιχαήλ στην προάσπιση της Αθήνας, που με τόση θέρμη καρδιάς αγάπησε. Στα 1203 λοιπόν η πόλη εδέχθη την επίθεση του Λέοντα του Σγουρού,
που είχε ιδρύσει ανεξάρτητη ηγεμονία στο Ναύπλιο και την Αργολίδα. Πρωτίστως προσπάθησε διπλωματικά συζητώντας με τον Σγουρό να προασπίσει την Αθήνα και στην σθεναρή άρνησή
του τελευταίου, οχύρωσε την Ακρόπολη με βλητικές μηχανές, όπου και απέκρουσαν υποδειγματικά τους στρατιώτες του Σγουρού τρέποντάς τους σε φυγή.

Στα 1204 όμως όταν οι Σταυροφόροι κατέλαβαν την Κωνσταντινούπολη και εν συνεχεία υπο τον Βονιφάτιο Μομφερατικό κατέλαβαν την κεντρική Ελλάδα και την Πελοπόννησο και κατευθύνθηκαν στην Αθήνα. Συνειδητοποιώντας έτσι το μάταιο

οιασδήποτε αντίστασης, ο Άγιος Μιχαήλ, παρέδωσε την πόλη.

Λίγες εβδομάδες αργότερα και αφού οι Φράγκοι στρατιώτες, είχαν διώσει την πόλη, λεηλατώντας την Παναγία την Αθηνιώτισσα, αλλά και το ίδιο του το σπίτι, πήρε τα απαραίτητα χρειαζούμενα και κατέφυγε αρχικά στην Θεσσαλονίκη, στην Χαλκίδα, για να καταλήξει στην Κέα, στην Μονή του Ιωάννου του Προδρόμου, όπου και παρέμεινε μέχρι το τέλος της ζωής του. Λίγο αργότερα ο θάνατος του πολυαγαπημένου αδελφού του και εγκρίτου ιστορικού Νικήτα Χωνιάτη, θα επιδεινώσει την ήδη υποσκαφθείσα υγεία του.

Και με το απαράμιλλο ήθος που πάντα τον διέκρινε, θα αποκρούσει τις προνομιακές προτάσεις, αφενός μεν του Ρωμαίου Αυτοκράτορα της Νικαίας Θεοδώρου Α΄ Λάσκαρη που τον προσκαλεί για ανάληψη θέσης στην πρωτεύουσα, αφετέρου του Οικουμενικού Πατριάρχη, που του πρότεινε την ποίμανση της χηρεύοσας Μητρόπολης Νάξου.

Τελικώς θα καταφύγει καταβεβλημένος στο Μοναστήρι του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου στις Θερμοπύλες, όπου και η ευγενική του καρδιά, θα σταματήσει να χτυπά για πάντα το 1222 μ.χ. Ο Άγιος Μιχαήλ Χωνιάτης, κατέλειπε σημαντικό συγγραφικό έργο, που περιελάμβανε κατηχητικές ομιλίες, πανηγυρικούς, θρηνητικούς και άλλους λόγους, όπως και επιστολές και ποιήματα.

Της ιεράς λειτουργίας για την σεπτή μνήμη του Αγίου των Αθηνών Μιχαήλ Χωνιάτη στον Άγιο Ελευθέριο της Αχαρνών, χοροστάτησε ο σεπτός αρχιερατικός προϊστάμενος του Αγίου Ελευθερίου, πατέρας Θεμιστοκλής Χριστοδούλου, που μας συγκίνησε με την θυσιαστική του παρουσία – με σπασμένο πόδι ! να λειτουργεί με την βοήθεια του «Π», κάτω από τα έμφορτα σε συγκίνηση μάτια όλων των εκκλησιαζομένων – με την αρωγή των υπολοίπων ευλαβών ιερέων του ναού.

Περαίνοντας την λειτουργία του ο Πατέρας Θεμιστοκλής, αφού διάβασε το διάστικτο από αγάπη και ευλάβεια μήνυμα του σεπτού μας Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου, για την ενάρετη προσωπικότητα του Αγίου και προστάτη των Αθηνών Μιχαήλ Ακομινάτου, αναφέρθηκε διεξοδικά με τον μελίρρυτο λόγο του, στην πολυεδρική πνευματική και ηθική προσφορά του Αγίου Μιχαήλ, στην πόλη των Αθηνών και μας κάλεσε να ενωτιστούμε τον ενάρετο βίο του και να αποτελέσει για την ζωή μας, ηθικό σηματωρό και κατευθυντήριο

δύναμη ζωής.

Χρόνια Πολλά και ο Άγιος Μιχαήλ Χωνιάτης, να σκέπει και να ευλογεί τη ζωή σας ! Παραθέτουμε το Απολυτίκιο του Αγίου Μιχαήλ: Ἀρετῇ διαπρέψας καὶ ἁγιότητι,
ἄτισας, ὦ
φας χάριν